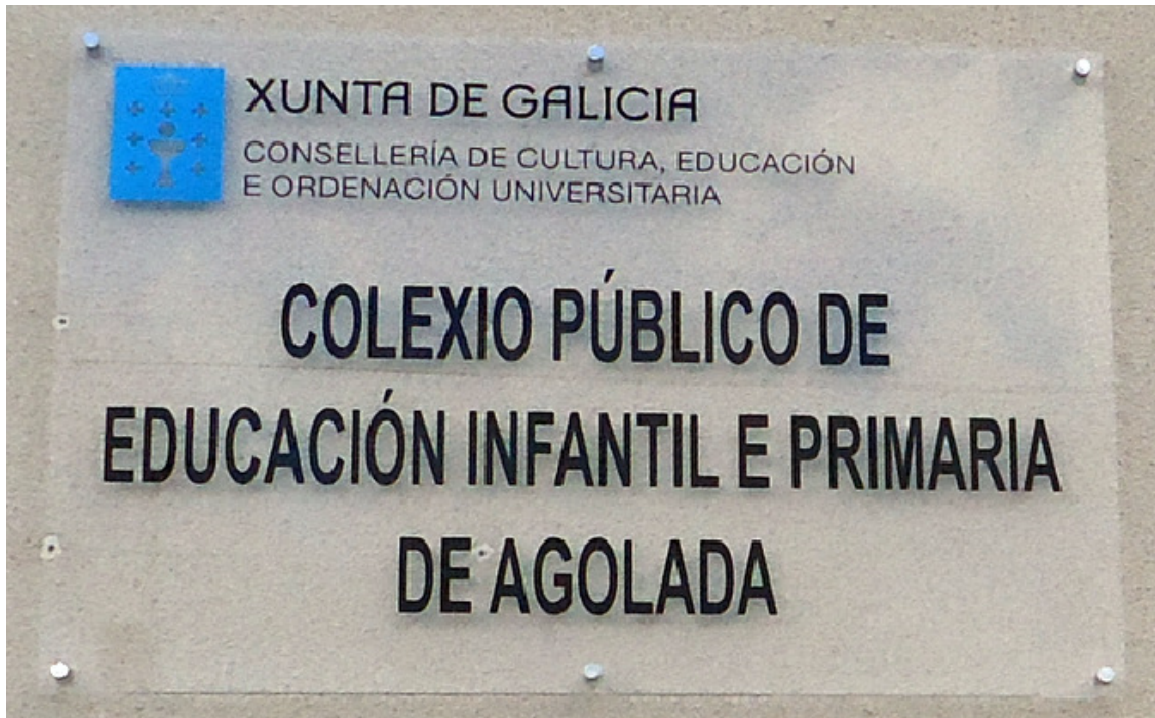

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO: 4º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

- CIENCIAS DA NATUREZA
- CIENCIAS SOCIAIS
- ED. ARTÍSTICA
- LINGUA CASTELÁ
- LINGUA GALEGA
- MATEMÁTICAS

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CIENCIAS DA NATUREZA

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	9
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	12
6. METODOLOXÍA.....	14
7. AVALIACIÓN	15
Avaliación inicial	15
Avaliación continua	15
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	16
Indicadores de logro do proceso de ensino	16
Indicadores de logro da práctica docente.....	16
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	17
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	18
Medidas ordinarias e extraordinarias	18
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	20
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	20

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliábeis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliábeis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro:

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalguns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual

Alumnado dificultades de atención e concentración. Solicítase o programa ARCO

Outras características: O grupo compóñeno 3 nenos e 4 nenas

• Obxectivos

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

1ª avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	Tema/ UD/ Prox	Bloque	Contido	Unidade	Mes	Sesións
		B2	BLOQUE 2: O SER HUMANO E A SAUDE			
2		B2.1	O corpo humano e o seu funcionamento.	1	Set/ Out	8
		B2.2	As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual.			
		B2.3	Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.			
		B2.4	Saúde e enfermidade.			
		B2.5	Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.	2	Out/ Nov	8
		B2.6	Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde.			
		B2.7	Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...			
		B2.8	Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais.			
		B2.9	A relación dos demais. Toma de decisións.			
		B2.10	A igualdade entre homes e mulleres.			
		B2.11	Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais.			
		B2.12	Identificación de sistemas de conservación alimentaria.			
		B2.13	Pirámide alimentaria.			
		B2.14	Análise de dietas equilibradas.			
3		B3	BLOQUE 3: OS SERES VIVOS	3	Nov/ Dec	6
		B3.1	Diferenza entre seres vivos e inertes.			
		B3.2	Identificación de animais e de plantas como seres vivos.			
		B3.3	Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables.			
	B3.4	Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.				
1		B1	BLOQUE 1: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	Proxecto	Dec	4
		B1.1	Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.			
		B1.2	Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.			
		B1.3	Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e			

		impresión.			
	B1.4	Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.			
	B1.5	Iniciación á actividade científica.			
	B1.6	O traballo cooperativo.			
	B1.7	Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.			
	B1.8	Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.			

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización		
	UD / Tema / Prox	Bloque B3	Contido		Mes	Sesiões	
				BLOQUE 3: OS SERES VIVOS	Unidade		
2ª avaliación	3	B3.4	Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.	4 e 5	Xan	6	
		B3.5	Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.	6	Feb	6	
		B3.6	Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgúns especies existentes en Galicia.	4, 5, e 6	Mar	6	
		B3.7	Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.				
		B3.8	Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.				
		B3.9	Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados empregando distintos soportes textuais.				
	1	B1	BLOQUE 1: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA		Proxecto	Mar	4
		B1.1	Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.				
		B1.2	Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.				
		B1.3	Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión.				
		B1.4	Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.				
		B1.5	Iniciación á actividade científica.				
		B1.6	O traballo cooperativo.				
B1.7		Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.					
B1.8	Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.						

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque B4	Contido		Mes	Sesiões
				BLOQUE 4: MATERIA E ENERXÍA	Unidade	
3ª avaliación	4	B4.1	O sol e a auga como fontes de enerxía.	7	Abril	6
		B4.2	Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.			
		B4.3	Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida.			
		B4.4	Intervención da enerxía na vida cotiá.			
		B4.5	Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.			
		B4.6	A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.			
		B4.7	Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas medioambientais.			
		B4.8	Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz.	8	Abril/ Maio	8
		B4.9	Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.			
		B4.10	Realización de experiencias con mesturas.			
	B4.11	Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.		Maio	2	

	B4.12	Procedementos de separación.	7		
	B5	BLOQUE 5: A TECNOLOXÍA, OBJECTOS E MÁQUINAS	Unidade		
5	B5.1	Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela, etc.).	9	Maio/ Xuño	8
	B5.2	Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.			
	B5.3	Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela.			
	B5.4	Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas.			
	B5.5	Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.			
1	B1	BLOQUE 1: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	Proxecto	Xuño	4
	B1.1	Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.			
	B1.2	Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.			
	B1.3	Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión.			
	B1.4	Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.			
	B1.5	Iniciación á actividade científica.			
	B1.6	O traballo cooperativo.			
	B1.7	Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.			
B1.8	Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.				

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Elementos transversais													
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais												
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV				
1	B2.1	B2.1	CNB2.1.1	cmcct	Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	50%	50%	50%	20%			30%					x	x								
	B2.2 B2.3		CNB2.1.2	cmcct/ccl	Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	100%	50%	50%	20%			30%			x	x								x		
2	B2.4	B2.2	CNB2.2.1	cmcct/csc	Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferenza prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x							x			
	B2.5		CNB2.2.2	csc/csiee	Identifica e valora as súas habilidades persoais.	50%	10%					50%		50%									x			
	B2.6		CNB2.2.3	cmcct	Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para a súa prevención.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x							x	x		
	B2.7		CNB2.2.4	caa/csc	Planifica, de forma autónoma e creativa actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.	50%	20%					50%		50%									x			
	B2.8	B2.3	CNB2.3.1	cmcct	Clasifica e diferenza alimentos en función dos nutrientes principais.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x										
	B2.9		CNB2.3.2	cmcct	Identifica sistemas de conservación alimentaria.	50%	10%	50%	20%			50%			x	x										
B2.10	CNB2.3.3		cmcct	Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	50%	10%					50%		50%	x												
3	B3.1	B3.1	CNB3.1.1	cmcct	Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	100%	100%	50%	20%			30%			x	x	x					x				
	B3.2																									
	B3.3																									
	B3.4																									
P	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	B1.1	CNB1.1.1	caa/ccl/cmcct/csiee	Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	100%	20%	50%	20%					30%	x	x						x				
			CNB1.1.2	ccl/cmcct/cd	Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	20%	50%	20%					30%		x	x	x								
			CNB1.1.3	caa/cmcct/csiee	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	50%	10%							100%										x		
			CNB1.1.4	caa/cmcct/cd	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	50%	10%					50%		50%	x		x	x						x		
			CNB1.1.5	caa/cmcct	Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	100%	10%	50%	20%					30%		x								x		
	B1.5	B1.2	CNB1.2.1	caa/cmcct/csiee	Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	50%	10%					50%		50%	x	x							x			
			CNB1.2.2	cmcct/ccl	Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	50%	10%					50%		50%		x										
	B1.6 B1.7 B1.8	B1.3	CNB1.3.1	caa/cmcct/csc/csiee	Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	50%	10%							100%								x	x	x		

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDAS DE TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais												
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais												
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV				
4	B3.4 B3.6 B3.7 B3.8	B3.1	CNB3.1.1	cmcct	Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	100%	25%	50%	20%			30%					x	x								
			CNB3.1.3	cmcct/caa	Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	50%	10%					50%		50%	x	x	x									
			CNB3.1.4	cmcct/ccl	Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	50%	30%					50%		50%	x	x	x									
	B3.9	B3.2	CNB3.2.1	cmcct	Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	100%	25%	50%	20%			30%		50%		x										
			CNB3.2.2	cmcct/ccl/csiee/cd	Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	50%	10%					50%		50%		x		x	x							
5	B3.4 B3.6 B3.7 B3.8	B3.1	CNB3.1.1	cmcct	Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	100%	25%	50%	20%			30%					x	x								
			CNB3.1.3	cmcct/caa	Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	50%	10%					50%		50%	x	x	x									
			CNB3.1.4	cmcct/ccl	Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	50%	30%					50%		50%	x	x	x									
	B3.9	B3.2	CNB3.2.1	cmcct	Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	100%	25%	50%	20%			30%				x										
			CNB3.2.2	cmcct/ccl/csiee/cd	Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	50%	10%					50%		50%		x		x	x							
6	B3.5 B3.6 B3.7 B3.8	B3.1	CNB3.1.2	cmcct	Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	100%	50%	50%	20%			30%					x	x								
			CNB3.1.3	cmcct/caa	Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	50%	20%					50%		50%	x	x	x									
			CNB3.1.4	cmcct/ccl	Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	50%	30%					50%		50%	x	x	x									
P	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	B1.1	CNB1.1.1	caa/ccl/cmcct/csiee	Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	100%	20%	50%	20%					30%	x	x					x					
			CNB1.1.2	ccl/cmcct/cd	Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	20%	50%	20%					30%		x	x	x								
			CNB1.1.3	caa/cmcct/csiee	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	50%	10%							100%								x				
			CNB1.1.4	caa/cmcct/cd	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	50%	10%					50%		50%	x			x	x			x				
			CNB1.1.5	caa/cmcct	Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	100%	10%	50%	20%					30%		x						x				
	B1.5	B1.2	CNB1.2.1	caa/cmcct/csiee	Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	50%	10%					50%		50%	x	x					x					
			CNB1.2.2	cmcct/ccl	Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	50%	10%					50%		50%		x										
B1.6 B1.7 B1.8	B1.3	CNB1.3.1	caa/cmcct/csc/csiee	Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	50%	10%							100%							x	x	x				

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliábeis		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais												
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais												
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV				
7	B4.1	B4.1	CNB4.1.1	cmcct/csc	Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	100%	25%	50%	20%			30%			x	x										
	B4.2		B4.3	B4.4	B4.5	CNB4.1.2	cmcct/ccl/csc	Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	50%	10%			50%		50%		x									
	B4.6		B4.7	CNB4.1.3	ccmcct/csc	Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	50%	10%					50%		50%		x			x	x					
	B4.10	B4.3	CNB4.3.1	cmcct	Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.	100%	25%	50%	20%			30%				x			x							
	B4.11		CNB4.3.2	cmcct	Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.	50%	20%					50%		50%			x			x						
	B4.12		CNB4.3.3	cmcct	Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.	50%	10%					50%		50%		x	x		x							
8	B4.8	B4.2	CNB4.1.3	cmcct/csc	Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.	50%	50%					50%		50%	x	x										
	B4.9		CNB4.2.2	cmcct	Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.	100%	50%	50%	20%			30%			x	x			x							
9	B5.1	B5.1	CNB5.1.1	cmcct/csc/csiee	Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	50%	25%					50%		50%		x			x							
	B5.2		CNB5.1.2	cmcct/ccl	Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	100%	25%	50%	20%			30%				x										
	B5.3	B5.2	CNB5.2.1	cmcct/ccl/csc	Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	100%	25%	50%	20%			30%				x										
	B5.4		B5.5	CNB5.2.2	cmcct/caa/cccec/cd/csiee	Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgun obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	50%	25%					50%		50%					x						
P	B1.1	B1.1	CNB1.1.1	caa/ccl/cmcct/csiee	Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	100%	20%	50%	20%					30%	x	x			x							
			CNB1.1.2	ccl/cmcct/cd	Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	20%	50%	20%					30%		x	x	x								
			CNB1.1.3	caa/cmcct/csiee	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	50%	10%							100%						x						
			CNB1.1.4	caa/cmcct/cd	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	50%	10%					50%		50%	x			x	x	x						
			CNB1.1.5	caa/cmcct	Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	100%	10%	50%	20%					30%		x				x						
	B1.5	B1.2	CNB1.2.1	caa/cmcct/csiee	Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	50%	10%					50%		50%	x	x			x							
			CNB1.2.2	cmcct/ccl	Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	50%	10%					50%		50%		x										
	B1.6	B1.7	B1.8	B1.3	CNB1.3.1	caa/cmcct/csc/csiee	Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	50%	10%					100%					x	x	x					

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. - Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. - Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. - Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. - Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade. - Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. - Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. - Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz. - Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá. - Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. - Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. - Manifiesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. - Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. - Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. - Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. - Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. - Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo. - Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. - Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferenza prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. - Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais(carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. - Clasifica e diferenza alimentos en función dos nutrientes principais. - Identifica sistemas de conservación alimentaria. - Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola. - Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico. - Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico. - Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas. - Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade. - Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. - Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. - Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. - Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. - Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna. - Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz. - Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións. - Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes. - Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico. - Separa compoñentes dalgúns mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados. - Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. - Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá. - Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...
CD	<ul style="list-style-type: none"> - Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. - Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. - Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...

CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. - Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. - Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. - Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. - Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. - Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas. - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...
CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. - Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferenza prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. - Identifica e valora as súas habilidades persoais. - Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. - Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. - Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. - Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna. - Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. - Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.
CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. - Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. - Identifica e valora as súas habilidades persoais. - Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. - Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáronse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécese ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade** coa que se revisará.
- Revisarase anualmente.
- **Contidos** que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- **Medidas** que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Assignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.

Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Eduación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA "Agromar" do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Ref. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño).
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CIENCIAS SOCIAIS

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	9
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	12
6. METODOLOXÍA.....	15
7. AVALIACIÓN	16
Avaliación inicial	16
Avaliación continua	16
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	17
Indicadores de logro do proceso de ensino	17
Indicadores de logro da práctica docente.....	17
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	18
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	19
Medidas ordinarias e extraordinarias	19
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	21
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	21

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliábeis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliábeis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro: CEIP DE AGOLADA

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalgúns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual

Alumnado con dislalia e dificultades de atención e concentración; Solicítase o programa ARCO

Outras características: 4 nenas e 3 nenos

• Obxectivos

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que

	requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1 Contido		Mes	Sesións	
1ª avaliación	1	BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS	1, 2, e 3	Set/ Out/ Nov/ Dec	4	
		B1.1				Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.
		B1.2				Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións.
		B1.3	Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.			
	2	B2	BLOQUE 2: O MUNDO QUE NOS RODEA	1	Set/ Out	6
		B2.1	A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.			
		B2.2	Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.			
		B2.3	Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.			
		B2.4	Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.			
		B2.5	Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos.			
		B2.6	Escalas e signos convencionais dun mapa.			
		B2.7	Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.			
		B2.8	O tempo atmosférico.			
B2.9		Medición e predición meteorolóxica. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc.).	2			
B2.10	Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas.					
B2.11	Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.					
	B2.12	A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga.	3	Dec	6	
	B2.13	Vertentes hidrográficas.				

	B2.14	Os tramos dun río.			
	B2.15	A litosfera: características e tipos de rochas.			
	B2.16	Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.			

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización			
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1		Contido	Mes	Sesións	
2ª avaliación	1		BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS				
		B1.4	Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.	4, 5 e 6	Xan/ Feb/ Mar	5	
		B1.5	Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.				
		B1.6	A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.				
		B1.7	Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área.				
		B1.8	Fomento de técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información.				
	B1.9	Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.					
	2		B2	BLOQUE 2: O MUNDO QUE NOS RODEA	4	Xan	5
		B2.17	A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.				
		B2.18	A intervención humana no medio.				
		B2.19	A contaminación e o cambio climático.				
	B2.20	Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.					
	3		B3	BLOQUE 3: VIVIR EN SOCIEDADE	5	Feb	5
		B3.1	A Constitución de 1978.				
		B3.2	Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.				
		B3.3	Forma de goberno: a monarquía parlamentaria.				
		B3.4	As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.				
		B3.5	A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas.				
B3.6		Estruturas de goberno básicas: o concello.					
B3.7		Manifestacións culturais e lingüísticas de España.					
B3.8		Demografía e poboación.					
B3.9		Conceptos demográficos básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.	6	Feb/ Mar	5		
B3.10	Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.						

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización			
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1		Contido	Mes	Sesións	
3ª avaliación	1		BLOQUE 1: CONTIDOS COMÚNS				
		B1.7	Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área.	7, 8 e 9	Abril/ Maio/ Xuño	4	
		B1.8	Fomento de técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información.				
	B1.9	Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.					
	4		B4	BLOQUE 4: AS PEGADAS DO TEMPO	7	Abril	6
		B4.1	O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria.				
		B4.2	As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.				
B4.3		Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.					

	B4.4	A península ibérica na Prehistoria.			
	B4.5	A península ibérica na Idade Antiga.			
	B4.6	Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	8 e 9	Maio/ Xuño	12
	B4.7	O noso patrimonio histórico e cultural.			
	B4.8	Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.			

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Elementos transversais											
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais									
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
1	B1.1 B1.2 B1.3	B1.1	CSB1.1.1	caa/cd/cscct/ccl	Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	50%	10%						50%		50%		x	x	x	x				
	B2.1	B2.1	CSB2.1.1	cmcct/caa/ccl	Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	50%	10%	50%	20%				30%				x	x						
	B2.2	B2.2	CSB2.2.1	cmcct/ccl/caa	Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x	x						
	B2.4	B2.3	CSB2.3.1	cmcct/caa	Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	50%	10%						50%		50%		x	x						
	B2.5 B2.6 B2.7	B2.4	CSB2.4.1	cmcct/caa	Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	50%	10%						50%		50%		x	x						
	B2.15 B2.16	B2.7	CSB2.7.1	cmcct/ccl	Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	50%	10%	50%	20%				30%				x	x						
			CSB2.7.2	cmcct/ccl	Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	100%	25%	60%	20%				20%				x	x						
2	B1.1 B1.2 B1.3	B1.1	CSB1.1.2	csiee/caa	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	50%	20%						50%		50%	x				x				
	B2.8 B2.9 B2.10 B2.11	B2.5	CSB2.5.1	cmcct/ccl/caa	Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos, clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	100%	50%	50%	20%				30%			x	x		x					
			CSB2.5.2	cmcct/ccl/caa/cd	Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	50%	20%						50%		50%		x							
			CSB2.5.3	cmcct	Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	50%	10%						50%		50%		x	x						
	B1.1 B1.2 B1.3	B1.1	CSB1.1.3	caa/ccl/cmcct	Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	20%						100%				x				x	x		
B2.12 B2.13 B2.14	B2.6	CSB2.6.1	cmcct/ccl/csc	Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	100%	30%	60%	20%				20%				x	x							
		CSB2.6.2	cmcct/ccl	Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	50%	25%	60%	20%				20%				x	x							
		CSB2.6.3	cmcct/ccl/caa	Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	50%	25%	60%	20%				20%				x	x							

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDAS DE TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais											
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais											
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV			
4	B1.4 B1.5 B1.6	B1.2	CSB1.2.1	csc/caa	Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	50%	20%						50%	50%					x	x					
	B2.17	B2.8	CSB2.8.1	csc/caa	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	100%	25%	50%	20%				30%						x						
			CSB2.8.2	csc/caa	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	100%	25%	50%	20%				30%						x						
	B2.18 B2.19 B2.10	B2.9	CSB2.9.1	csc/caa	Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	50%	20%						50%	50%	x	x									
	CSB2.9.2		csc/caa	Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	50%	10%						50%	50%	x	x										
5	B1.7 B1.8 B1.9	B1.3	CSB1.3.3	ccl/cd/cmcct/csc	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos esquemas, resumos e as TIC.	50%	20%						50%	50%				x	x						
	B3.1 B3.2	B3.1	CSB3.1.1	csc/ccl	Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	50%	10%						50%	50%	x	x					x	x			
			CSB3.2.1	csc/ccl	Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	100%	20%	50%	20%				30%		x	x					x				
	B3.3 B3.4	B3.2	CSB3.2.2	csc/ccl	Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	100%	10%	50%	20%				30%			x						x			
			CSB3.3.1	csc/ccl	Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	100%	20%	50%	20%				30%					x							
	B3.5 B3.6 B3.7	B3.4	CSB3.4.1	csc/ccl	Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	50%	20%							50%	50%	x							x		
6	B1.4 B1.5 B1.6	B1.2	CSB1.2.2	csc/caa	Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	50%	20%							100%								x	x		
	B1.7 B1.8 B1.9	B1.3	CSB1.3.3	ccl/cd/cmcct/csc	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos esquemas, resumos e as TIC.	50%	10%						50%	50%					x						
			CSB3.5.1	ccl/csc	Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	100%	25%	50%	20%				30%			x									
	B3.8 B3.9	B3.5	CSB3.5.2	cmcct/caa	Elabora gráficos sinxelos a partir de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	100%	25%	50%	20%				30%		x	x									
	B3.10		CSB3.6.1	csc/ccl	Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	50%	10%						50%	50%		x									x
			CSB3.6.2	csc/ccl	Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	50%	10%						50%	50%		x									x

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe aviables		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais										
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
7	B4.1	B4.1	CSB4.1.1	csc/cmcct/ccl	Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x								
			CSB4.1.2	csc/ccec/ccl	Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x								
	B4.2	B4.2	CSB4.2.1	csc/cmcct/caa	Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	50%	10%					50%	50%			x				x				
	B4.3	B4.3	CSB4.3.1	cmcct/csc	Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x					x			
			CSB4.3.2	csc/cmcct/caa	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	50%	10%					50%	50%	x	x	x					x			
	B4.4 B4.5 B4.6	B4.4	CSB4.4.1	cmcct/csc/ccec/ccl	Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	50%	20%					50%	50%	x	x	x								
			CSB4.4.2	ccec/csc/ccl	Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	50%	10%					50%	50%	x	x							x		
CSB4.4.3			csc/ccec/ccl	Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x						x			
8	B1.7 B1.8 B1.9	B1.3	CSB1.3.1	ccl/caa/cmcct/csc	Emprega de maneira axeitado vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	50%	20%					50%	50%	x	x									
	B4.5 B4.6	B4.4	CSB4.4.4	cmcct/csc/ccec	Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	100%	50%	50%	20%			30%	50%	x	x									
	B4.7	B4.5	CSB4.5.1	csc/ccec	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	50%	20%					50%	50%	x	x						x			
	B4.8	B4.6	CSB4.6.1	csc/ccec	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	50%	10%					50%	50%								x			
9	B1.7 B1.8 B1.9	B1.3	CSB1.3.2	ccl/cmcct/csc/caa	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	50%	20%					50%	50%	x	x									
	B4.5 B4.6	B4.4	CSB4.4.4	cmcct/csc/ccec	Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	100%	50%	50%	20%			30%	50%	x	x									
	B4.7	B4.5	CSB4.5.1	csc/ccec	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	50%	20%					50%	50%	x	x						x			
	B4.8	B4.6	CSB4.6.1	csc/ccec	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	50%	10%					50%	50%								x			

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. - Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC. - Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. - Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. - Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. - Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. - Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas. - Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. - Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. - Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. - Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica. - Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. - Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España. - Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. - Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. - Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. - Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...) - Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. - Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas. - Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. - Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. - Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. - Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC. - Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. - Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. - Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas. - Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.

CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. - Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. - Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais. - Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. - Diferenza cuncas e vertentes hidrográficas. - Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. - Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. - Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. - Elabora gráficos sinxelos a partir de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información. - Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. - Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura. - Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C. - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade ee as relacións entre os acontecementos. - Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. - Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.
CD	<ul style="list-style-type: none"> - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC. - Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.
CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. - Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. - Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e7ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. - Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. - Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. - Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas. - Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel. - Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. - Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. - Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. - Elabora gráficos sinxelos a partir de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información. - Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura. - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade ee as relacións entre os acontecementos.

CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. - Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. - Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e7ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC. - Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. - Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica. - Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. - Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España. - Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. - Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. - Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. - Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...) - Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. - Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas. - Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura. - Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C. - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade ee as relacións entre os acontecementos. - Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. - Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. - Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas. - Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización. - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. - Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.
CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. - Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. - Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas. - Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización. - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. - Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).
- Simulacións.
- Outras:

Traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade coa que se revisará.**
Revisarase anualmente.
- **Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.**
- **Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.**

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Assignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.

Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Eduación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA "Agromar" do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Mat. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño)
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN ARTÍSTICA

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	8
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	11
6. METODOLOXÍA.....	13
7. AVALIACIÓN	14
Avaliación inicial	¡Error! Marcador no definido.
Avaliación continua	14
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	15
Indicadores de logro do proceso de ensino	15
Indicadores de logro da práctica docente.....	15
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	16
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	18
Medidas ordinarias e extraordinarias	18
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	19
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	19

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliábeis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliábeis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro:

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalgúns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual

Alumnado con dislalia e dificultades de atención e concentración; Solicítase o programa ARCO

Outras características: 4 nenas e 3 nenos

• Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1	Contido			Mes	Sesións
						BLOQUE 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL	
1ª avaliación	1	B1.1	Comunicación das apreciacións obtidas por observación.		Set	3	
		B1.2	Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos.				
		B1.3	Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga,, ...).				
		B1.4	Observación de materiais empregados nas obras plásticas.				
		B1.5	Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas.				
		B1.6	Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións.				
		B1.7	Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas.				
		B1.8	Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións.				
		B1.9	Uso dos recursos dixitais na procura da información.				
	2	B2.17	Establecemento de ordes e pautas para seguir.		Set/ Out/ Nov/ Dec	Todas	
B2.18		Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.					
B2.19		Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos.					
B2.10		Selección axeitada de materiais e espazos.					

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B2	Contido			Mes	Sesións
						BLOQUE 2: EXPRESIÓN ARTÍSTICA	
2ª avaliación	1	B1.10	Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan.		Xan	3	
		B1.11	Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe.				
		B1.12	Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións.				
		B1.13	Indagación sobre as maneiras de representar o espazo.				
	2	B2.1	Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.		Feb	3	
		B2.2	Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.).				
		B2.3	Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.).				
		B2.4	Emprego de distintos soportes nas creacións.				

	B2.5	Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais.			
	B2.6	Construción de móbiles, estruturas e volume.			
	B2.7	Construción de estruturas de estruturas sinxelas para representacións teatrais.			
	B2.17	Establecemento de ordes e pautas para seguir.			
	B2.18	Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.		Xan/ Feb/ Mar	Todas
	B2.19	Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos.			
	B2.20	Selección axeitada de materiais e espazos.			

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque B2	Contido		Mes	Sesións
				BLOQUE 2: EXPRESIÓN ARTÍSTICA		
3ª avaliación	2	B2.8	Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións.		Abril	4
		B2.9	Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas.			
		B2.10	Realización de fotografías: enfoque e planos.			
		B2.11	Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas.			
		B2.12	Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas.		Maio	4
		B2.13	Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas.			
		B2.14	Interese pola procura da información artística.			
		B2.15	Interpretación da información.		Xuño	3
		B2.16	Inicio no uso de medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas.			
		B2.17	Establecemento de ordes e pautas para seguir.			
		B2.18	Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.		Abril/ Maio/ Xuño	Todas
B2.19	Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos.					
B2.20	Selección axeitada de materiais e espazos.					

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliábeis		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Elementos transversais														
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais												
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV					
1	B1.1 B1.2 B1.3	B1.1	EPB1.1.1	ccec/ccl/caa	Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	50%	5%						50%		50%			x									
			EPB1.1.2	ccl/caa/ccec	Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	100%	10%	50%						50%				x	x								
			EPB1.1.3	ccec/ccl/caa	Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.	100%	10%	50%						50%				x	x								
			EPB1.1.4	ccl/ccec/csc	Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	100%	10%	50%	20%					30%				x	x								
	B1.4 B1.5 B1.6	B1.2	EPB1.2.1	ccec/csiee	Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	50%	5%						50%		50%		x	x									
			EPB1.2.2	ccec/ccl	Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	50%	5%						50%		50%		x	x									
			EPB1.2.3	ccec	Identifica a influencia dos fondos de cor.	50%	3%						50%		50%				x								
			EPB1.2.4	ccl/ccec/csc	Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	50%	2%						50%		50%		x										
			EPB1.2.5	ccl/cmcct	Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	50%	5%						50%		50%		x	x									
	B1.7 B1.8 B1.9	B1.3	EPB1.3.1	ccl/ccec/csc	Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	50%	5%						50%		50%		x										
			EPB1.3.2	ccl/ccec/csc/cd	Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	50%	3%						50%		50%	x			x	x							
			EPB1.3.3	ccl/ccec/csiee/cd	Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	50%	2%						50%		50%		x										
2	B2.17 B2.18	B2.4			Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido	50%	5%						50%		50%	x	x	x	x	x							
			EPB2.4.1	csiee/css/csc																							
				EPB2.4.2	csiee/caa/ccec	Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	100%	10%	50%				50%				x				x	x					
	B2.19 B2.20	B2.5	EPB2.5.1	csc/csiee	Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	50%	5%						50%		50%							x	x				
			EPB2.5.2	csc/csiee/ccec/caa	Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	100%	10%							100%			x					x	x				
			EPB2.5.3	ccec/csiee	Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	50%	5%						50%		50%				x								

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDAS DE TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación		Estándares de aprendizaxe avaliáveis			Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais													
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais												
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV				
1	B1.10 B1.11 B1.12 B1.13	B1.4	EPB1.4.1	CCL/CAA/CCEC	Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	50%	5%	50%					50%					x	x							
	EPB1.4.2		CCEC/CSC/CMCCT	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais.	50%	2%						50%	50%					x	x							
2	B2.1 B2.2 B2.3 B2.4 B2.5 B2.6 B2.7	B2.1	EPB2.1.1	CCEC	Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	50%	5%						50%	50%					x							
			EPB2.1.2	CCEC/CSIEE	Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.	100%	10%	50%												x						
			EPB2.1.3	CCEC/CSIEE	Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.	50%	3%	50%																		
			EPB2.1.4	CSIEE/CCEC	Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.	50%	3%							50%	50%						x		x			
			EPB2.1.5	CAA/CCEC	Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	50%	3%							50%	50%								x			
			EPB2.1.6	CCEC/CSIEE	Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	100%	10%	50%						50%							x		x			
			EPB2.1.7	CCEC	Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.	50%	2%							50%	50%						x		x			
			EPB2.1.8	CCEC/CSIEE	Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.	50%	3%							50%	50%						x		x			
			EPB2.1.9	CCEC/CSC	Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.	50%	3%							50%	50%						x	x				
			EPB2.1.10	CCEC	Representa imaxes usando diferentes características da cor.	50%	3%							50%	50%							x		x		
			EPB2.1.11	CCEC/CSIEE	Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.	50%	3%							50%	50%							x		x		
			EPB2.1.12	CCEC	Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	100%	10%							50%	50%							x		x		
B2.17 B2.18	B2.4	EPB2.4.1	csiee/css/csc		Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido	50%	5%						50%	50%	x	x	x	x	x							
					EPB2.4.2	csiee/caa/ccec		Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	100%	10%	50%					50%								x	x	
B2.19 B2.20	B2.5	EPB2.5.1	csc/csiee		Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	50%	5%						50%	50%							x	x				
					EPB2.5.2	csc/csiee/ccec/caa		Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	100%	10%						100%								x	x	
					EPB2.5.3	ccec/csiee		Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	50%	5%						50%	50%						x			

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 3ª avaliación			Estándares de aprendizaxe avaliados			Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais														
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais														
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV						
2	B2.8 B2.9 B2.10 B2.11 B2.12	B2.2	EPB2.2.1	ccec/cmct	Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico.	50%	5%	50%					50%															
			EPB2.2.2	ccec/cmct	Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regla, escuadro e cartabón).	100%	10%	50%						50%														
			EPB2.2.3	ccec/csiee	Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo.	50%	5%	50%						50%														
			EPB2.2.4	ccec/cmct	Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas.	100%	10%	50%						50%														
			EPB2.2.5	ccec/cmct	Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos.	50%	5%	50%						50%														
			EPB2.2.6	ccec/csiee	Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor.	50%	5%	50%						50%														
			EPB2.2.7	ccec/cmct	Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.	100%	10%	50%						50%														
	B2.13 B2.14 B2.15 B2.16	B2.3	EPB2.3.1	ccec/cd	Cofece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.	50%	5%						50%		50%	x												
			EPB2.3.2	ccec/cd/caa	Cofece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.	50%	5%						50%		50%													
			EPB2.3.3	cd/caa	Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).	50%	3%						50%		50%	x												
			EPB2.3.4	csc/ccec/cd	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.	50%	2%						50%		50%	x												
	B2.17 B2.18	B2.4	EPB2.4.1	csiee/css/csc	Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido	50%	5%						50%		50%	x												
			EPB2.4.2	csiee/caa/ccec	Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	100%	10%	50%					50%															
	B2.19 B2.20	B2.5	EPB2.5.1	csc/csiee	Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	50%	5%						50%		50%													
EPB2.5.2			csc/csiee/ccec/caa	Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	100%	10%								100%														
EPB2.5.3			ccec/csiee	Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	50%	5%						50%		50%														

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). - Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. - Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. - Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. - Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) - Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. - Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. - Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. - Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. - Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. - Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. - Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. - Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. - Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). - Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. - Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. - Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.
CD	<ul style="list-style-type: none"> - Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. - Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións. - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. - Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). - Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.
CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). - Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. - Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. - Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. - Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras. - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. - Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). - Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. - Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido. - Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza. - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.
CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. - Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. - Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. - Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. - Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. - Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. - Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. - Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido. - Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos. - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.

CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). - Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. - Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. - Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. - Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. - Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. - Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) - Identifica e influencia dos fondos de cor. - Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. - Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. - Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. - Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. - Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. - Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. - Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. - Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. - Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. - Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. - Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras. - Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc. - Representa obxectos coa técnica da esfumaxe. - Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. - Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. - Representa imaxes usando diferentes características da cor. - Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas. - Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais. - Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. - Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). - Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. - Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. - Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. - Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor. - Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría. - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións. - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. - Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. - Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza. - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo. - Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. - Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. - Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. - Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. - Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc. - Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. - Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. - Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas. - Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. - Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor. - Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido. - Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza. - Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos. - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo. - Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).
- Simulacións.
- Outras:

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade** coa que se revisará.
Revisarase anualmente.
- **Contidos** que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- **Medidas** que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach.].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.

Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Eduación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA "Agromar" do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Mat. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño)
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	10
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	15
6. METODOLOXÍA.....	19
7. AVALIACIÓN	20
Avaliación inicial	20
Avaliación continua	20
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	21
Indicadores de logro do proceso de ensino	21
Indicadores de logro da práctica docente.....	21
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	22
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	23
Medidas ordinarias e extraordinarias	23
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	25
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	25

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avalialo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliáveis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro:

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalgúns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual:

Alumnado con dislalia e dificultades de atención e concentración; Solicítase o programa ARCO

Outras características: 4 nenas e 3 nenos

• Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Cofecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Cofecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque	Contido		Mes	Sesións
			B1	BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR		
1ª avaliación	1	B1.1	Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	1	Set	2
		B1.2	Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	2	Out	2
		B1.3	Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	3	Out	1
		B1.4	Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	4	Nov	2
		B1.5	Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	1, 2, 3, 4 e 5	Set/ Out/ Nov/ Dec	5
		B1.6	Reproducción de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.			
		B1.7	Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	1	Set	2
		B1.8	Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar.	3 e 4	Nov	2
	2	B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER			
		B2.1	Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	1, 2, 3, 4 e 5	Set/ Out/ Nov/ Dec	5
		B2.2	Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).			
		B2.3	Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario			
		B2.4	Gusto pola lectura.			
		B2.5	Selección de libros segundo o gusto persoal.			
		B2.6	Lectura dos libros establecidos no Plan Lector.			

3	B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
	B3.1	Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.	3, 4 e 5	Nov/ Dec	3	
	B3.2	Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.				
	B3.3	Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.				
	B3.4	Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	1, 2, 3, 4 e 5	S/O/N /D	2	
	B3.6	Realización de ditados.				
	B3.10	Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	2	Out	2	
	B3.13	Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	1, 2, 3, 4 e 5	S/O/N /D	2	
	4	B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA			
		B4.1	A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos.	1, 4 e 5	S/N/D	1
		B4.2	Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	5	Dec	2
		B4.5	Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.	2	Out	2
		B4.6	Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.	3	Nov	2
B4.7		Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	1	Set	2	
B4.8		Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.	4	Nov	2	
B4.9		Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	1, 2, 3,4 e 5	S/O/N /D	5	
B4.12		Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	1	Set	2	
B4.13		Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.				
5	B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA				
	B5.1	Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	2	Out	2	
	B5.2	Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	5	Dec	3	
	B5.3	Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais.				
	B5.5	Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.				
	B5.6	Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.				

2ª avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque		Mes	Sesións	
			B1	BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR		
1	B1.5	B1.5	Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	6, 7, 8, 9 e 10	Xan/ Feb/ Mar	4
	B1.6	B1.6	Reproducción de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.			
	B1.7	B1.7	Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	9	Mar	2
	B1.8	B1.8	Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar.			
2	B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
	B2.4	B2.4	Gusto pola lectura.	6, 7, 8, 9 e	Xan/	4

		B2.5	Selección de libros segundo o gusto persoal.	10	Feb/ Mar		
		B2.6	Lectura dos libros establecidos no Plan lector.				
		B2.9	Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	8	Feb	2	
	3		B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR			
			B3.5	Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	6, 7, 8, 9 e 10	Xan/ Feb/ Mar	4
			B3.6	Realización de ditados.			
			B3.10	Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	6, 7 e 8	Xan/ Feb	3
	B3.13	Produción de textos segundo Plan de escritura do centro.	6, 7, 8, 9 e 10	Xan/ Feb/ Mar	4		
	4		B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA			
			B4.2	Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	6, 7, 8, e 9	Xan/ Feb/ Mar	4
			B4.4	Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.	7, 8, 9 e 10	Xan/ Feb/ Mar	4
			B4.9	Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	6, 7, 8, 9 e 10	X/F/M	4
	5		B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA			
			B5.3	Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais.	5 e 7	Xan/ Feb	2
			B5.7	Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	7	Feb	2

3ª avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1	Contido		Mes	Sesións
				BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR		
1		B1.5	Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	11, 12, 13, 14 e 15	Abril/ Maio/ Xuño	2
		B1.6	Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.			
2		B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER			
		B2.4	Gusto pola lectura.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	2
		B2.5	Selección de libros segundo o gusto persoal.			
		B2.6	Lectura dos libros establecidos no Plan lector.			
		B2.7	Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	13	Maio	2
		B2.8	Iniciación á creación da biblioteca persoal.	13 e 14	Maio	2
B2.10	Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.					
3		B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR			
		B3.5	Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	3
		B3.6	Realización de ditados.			
		B3.7	Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...)	11 e 12	Abril	2
		B3.8	Textualización en frases con secuencia lineal.			
		B3.9	Revisión e mellora do texto.	11	Abril	2
		B3.10	Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.			
		B3.11	Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.			
B3.12	Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para	11 e 13	Abril	2		

		presentar as súas producións.			
	B3.13	Produción de textos segundo Plan de escritura do centro.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	2
	B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA			
4	B4.2	Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	11, 12, 13 e 14	Abril/Maio	3
	B4.3	Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	12 e 13	Maio	2
	B4.4	Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.	14	Xuño	2
	B4.9	Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	3
	B4.11	Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	11	Maio	1
		B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA		
5	B5.3	Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais.	12	Abril	2
	B5.4	Identificación de recursos literarios.	15	Xuño	2
	B5.6	Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	14	Xuño	2
	B5.8	Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	12	Abril	2
	B5.9	Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	15	Xuño	1

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliábeis		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais										
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
1	B1.1	B1.1	LCB1.1.1	ccl/caa/csc	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	100%	10%	50%					30%		20%		x							
			LCB1.1.2	ccl/caa/csc	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	50%	10%							100%								x		
	B1.5	B1.5	LCB1.5.1	ccl/caa	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	100%	10%	50%	20%				30%			x	x							
	B1.7	B1.7	LCB1.7.1	ccl/caa/csiee	Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	50%	10%		50%				50%			x	x							
	B2.1	B2.1	LCB2.1.1	ccl	Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	100%	10%		50%					50%	x									
	B3.4	B3.2	LCB3.2.1	ccl/caa	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	50%	10%							100%									x	
	B4.7	B4.3	LCB4.3.1	ccl/caa	Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	50%	10%						50%	50%							x	x		
			LCB4.3.2	ccl/caa	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	100%	10%	50%	20%				30%		x	x					x			
			LCB4.3.3	ccl	Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	100%	10%	50%	20%				30%			x								
	B4.12	B4.6	LCB4.6.1	ccl/csc	Valora a variedade lingüística de España.	50%	5%	50%					50%										x	
B4.13	B4.7	LCB4.7.1	ccl/csc	Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	50%	5%						50%	50%	x	x									
2	B1.2	B1.2	LCB1.2.1	ccl	Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	50%	10%		50%					50%			x							
			LCB1.2.2	ccl	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	100%	10%		50%					50%			x							
	B1.5	B1.5	LCB1.5.2	ccl/caa	Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	50%	5%				50%	50%			x									
	B2.2	B2.2	LCB2.2.1	ccl/caa	Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	50%	5%					50%	50%	x	x									
			LCB2.2.2	ccl/caa	Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	100%	20%	50%	20%			30%		x	x									
	B3.5 B3.6	B3.3	LCB3.3.1	ccl/caa	Pon interese e esforzase por escribir correctamente.	50%	10%						100%			x								
			LCB3.3.2	ccl	Reproduce textos ditados.	100%	10%	50%				50%			x									
	B3.10	B3.5	LCB3.5.2	ccl/cd/caa/csiee	Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación	50%	10%	50%	20%				30%				x	x						
	B4.2	B4.2	LCB4.2.5	ccl	Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	100%	10%	50%	20%				30%		x	x								
B5.1	B5.1	LCB5.1.1	ccl/ccec	Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	50%	10%	50%	20%				30%		x	x							x		
3	B1.3	B1.3	LCB1.3.1	ccl/cd/caa/csc/csiee	Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC.	50%	10%		20%			30%	50%			x		x	x	x				
			LCB1.3.2	ccl/cd/caa/csc/csiee	Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	100%	10%						100%	x	x				x	x				
	B1.5	B1.5	LCB1.5.3	ccl	Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	100%	20%	50%	20%			30%			x									
	B1.8	B1.8	LCB1.8.1	ccl/css/csc/csiee	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	50%	10%		50%				50%			x								
	B2.3	B2.3	LCB2.3.1	ccl/caa	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	100%	10%	50%	20%				30%			x				x				

			LCB2.3.2	ccl/caa	Identifica as palabras clave dun texto.	100%	10%	50%	20%			30%		x	x						
			LCB2.3.3	ccl/caa	Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	50%	10%					50%					x				
B3.1	B3.1		LCB3.1.1	ccl/cd/caa	Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	50%	20%					50%		50%		x		x			
4	B1.4	B1.4	LCB1.4.1	ccl	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	50%	5%		50%			50%				x					
			LCB1.4.2	ccl	Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonemagrafía idénticas en textos significativos.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x					
	B1.5	B1.5	LCB1.5.4	ccl/caa/csc/csiee	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	50%	10%					50%		50%	x				x		
	B1.8	B1.8	LCB1.8.1	ccl/css/csc/csiee	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	50%	10%		50%					50%		x					
	B2.3	B2.3	LCB2.3.4	ccl/cmct/cca	Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x	x				
			LCB2.3.5	ccl/caa	Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	100%	10%					50%		50%	x		x				
			LCB2.3.6	ccl/caa	Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	50%	10%					50%		50%				x	x		
	B3.1	B3.1	LCB3.1.2	ccl/caa/csiee	Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	100%	10%	50%				50%				x					
	B4.8	B4.4	LCB4.4.1	ccl/caa	Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	50%	5%		50%			50%					x				
			LCB4.4.2	ccl	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	100%	10%	50%	20%			30%					x				
LCB4.4.3			ccl	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	50%	10%											x			x	
5	B1.6	B1.6	LCB1.6.1	ccl/caa/ccec	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	100%	10%		50%					50%		x					
	B2.4	B2.4	LCB2.4.1	ccl	Dedica un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	50%	10%		50%					50%		x					
	B2.5					B2.6															
	B3.1	B3.1	LCB3.1.3	ccl/cd/caa/csiee	Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	50%	10%					100%			x	x	x				
	B3.2		B3.3	LCB3.1.4	ccl/caa	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	100%	20%	50%				50%			x	x	x			
	B3.13	B3.8	LCB3.8.1	ccl/caa/csiee	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	50%	20%	50%				50%				x	x	x			
	B5.2	B5.2	LCB5.2.1	ccl/ccec	Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	100%	10%	50%	20%			30%				x					
LCB5.2.2			ccl/caa	Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	50%	10%	50%	20%			30%				x	x					
B5.6	B5.4	LCB5.4.1	ccl/caa/csiee/ccec	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	100%	10%		50%			50%				x						

LENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais										
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
6	B1.5	B1.5	LCB1.5.1	ccl/caa	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	100%	20%	50%	20%			30%					x							
	B1.8	B1.8	LCB1.8.1	ccl/caa/csc/csiee	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	50%	25%		20%			30%	50%				x				x			
	B3.10	B3.5	LCB3.5.1	ccl/caa	Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	100%	10%					50%	50%				x							
			LCB3.5.2	ccl/cd/caa/csiee	Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	50%	25%		20%			30%	50%				x	x						
B4.2 B4.4	B4.2	LCB4.2.3	ccl	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	100%	20%	50%	20%			30%		x	x										
7	B1.5	B1.5	LCB1.5.2	ccl/caa	Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	50%	10%		20%			30%	50%	x	x									
	B3.10	B3.5	LCB3.5.2	ccl/cd/caa/csiee	Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	50%	10%		50%			50%					x	x	x					
	B4.2	B4.1	LCB4.1.1	ccl	Cofece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	100%	10%	50%	20%			30%		x	x									
	B4.2 B4.4	B4.2	LCB4.2.2	ccl	Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	100%	10%	50%	20%			30%		x	x									
			LCB4.2.3	ccl	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	100%	20%	50%	20%			30%		x	x									
	B5.3	B5.2	LCB5.2.1	ccl/ccec	Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	50%	10%					50%	50%	x	x									
			LCB5.2.2	ccl/caa	Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	50%	10%					50%	50%	x	x									
B5.4	B5.3	LCB5.3.1	ccl/ccec	Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	100%	10%	50%	20%			30%		x	x										
B5.7	B5.5	LCB5.5.1	ccl/caa/ccec	Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	50%	10%		50%				50%					x			x	x			
8	B1.5	B1.5	LCB1.5.3	ccl	Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	100%	20%	50%	20%			30%		x	x									
	B2.9	B2.7	LCB2.7.1	ccl/caa/csc	Diferenza entre información e publicidade.	100%	10%					50%	50%				x	x				x		
			LCB2.7.2	ccl/caa/csc	Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	50%	25%					50%	50%											
	B3.10	B3.5	LCB3.5.2	ccl/cd/caa/csiee	Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	50%	25%					50%	50%				x	x	x					
	B4.2 B4.4	B4.2	LCB4.2.3	ccl	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	100%	10%	50%	20%			30%		x	x									
B5.4	B5.3	LCB5.3.1	ccl/ccec	Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	100%	10%	50%	20%			30%					x								
9	B1.5	B1.5	LCB1.5.4	ccl/caa/csc/csiee	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	100%	10%					50%	50%								x			
	B1.7	B1.7	LCB1.7.2	ccl/caa/csiee	Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	50%	20%		20%			30%	50%				x							
	B1.8	B1.9	LCB1.9.1	ccl/cd/caa	Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	50%	20%					50%	50%											
			LCB1.9.2	ccl/csc	Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	50%	10%					50%	50%				x			x				
		LCB1.9.3	ccl/cd/caa/csc	Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios	100%	20%	50%	20%			30%		x	x										

					de comunicación.																		
	B4.8	B4.4	LCB4.4.4	ccl	Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	100%	10%	50%	20%			30%								x			
	B4.9	B4.4	LCB4.4.5	ccl	Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	100%	10%	50%	20%			30%								x			
10	B1.6	B1.6	LCB1.6.1	ccl/caa/ccec	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	50%	20%		20%			30%		50%						x			x
	B2.4											50%		50%	x								
	B2.5											50%		50%									
	B2.6	B2.4	LCB2.4.1	ccl	Dedica un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.		10%																
	B3.13	B3.8	LCB3.8.1	ccl/caa/csiee	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	50%	20%					50%		50%							x		
	B4.4	B4.2	LCB4.2.4	ccl	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	100%	25%	50%	20%			30%									x		
B4.10	B4.4	LCB4.4.6	ccl	Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	100%	25%	50%	20%			30%									x			

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación										Elementos transversais								
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
11	B1.5	B1.5	LCB1.5.1	ccl/caa	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	100%	25%	50%	20%			30%					x	x						
	B3.7	B3.4	LCB3.4.1	ccl/caa/csiee	Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	50%	10%					50%		50%				x						
	B3.8																							
	B3.9																							
	B3.10	B3.5	LCB3.5.2	ccl/cd/caa/csiee	Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	50%	20%					50%		50%				x	x	x				
	B3.11	B3.6	LCB3.6.1	ccl/csc	Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	100%	25%	50%	20%			30%						x				x	x	
B3.12	B3.7	LCB3.7.1	ccl/cd/css/csiee	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	50%	10%					50%		50%				x		x					
B4.11	B4.5	LCB4.5.1	ccl/cd/caa	Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	50%	10%					50%		50%						x	x				
12	B1.5	B1.5	LCB1.5.2	ccl/caa	Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	50%	25%					50%		50%			x	x						
	B3.7	B3.4	LCB3.4.2	ccl/caa/csiee	Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	100%	25%					100%						x					x	
	B3.8																							
	B3.9																							
B4.2	B4.1	LCB4.1.1	ccl	Cofece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	100%	25%	50%	20%			30%						x	x						
B5.8	B5.6	LCB5.6.1	ccl/caa/ccec	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	50%	25%							100%				x					x		

13	B1.5	B1.5	LCB1.5.3	ccl	Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	100%	10%	50%	20%			30%				x						
	B2.6 B2.7	B2.5	LCB2.5.1	ccl/cd/caa	Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	50%	20%					50%		50%					x	x		
			LCB2.5.2	ccl/cd/caa	Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	100%	10%					50%		50%	x					x		
			LCB2.5.3	ccl/caa	Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	100%	10%					50%		50%	x	x					x	
	B2.8	B2.6	LCB2.6.1	ccl/csc	Coida, conserva e organiza os seus libros.	50%	10%					50%		50%						x	x	
	B2.10	B2.8	LCB2.10.1	ccl/cd/caa	Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	50%	10%					50%		50%						x		
	B3.11	B3.6	LCB3.6.1	ccl/csc	Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	100%	10%					50%		50%					x			x
B3.12	B3.7	LCB3.7.1	ccl/cd/css/csiee	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	50%	10%					50%		50%							x		
B4.3	B4.1	LCB4.1.2	ccl	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	100%	10%	50%	20%			30%									x		
14	B1.5	B1.5	LCB1.5.4	ccl/caa/csc/csiee	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	100%	25%					50%		50%							x	x
	B2.10	B2.8	LCB2.10.1	ccl/cd/caa	Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	50%	25%					50%		50%							x	
	B4.2 B4.4	B4.2	LCB4.2.3	ccl	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	100%	25%	50%	20%			30%				x	x					
	B5.6	B5.4	LCB5.4.1	ccl/caa/csiee/ccec	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	50%	25%					50%		50%							x	
15	B2.4 B2.5 B2.6	B2.4	LCB2.4.1	ccl	Dedica un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	50%	25%					50%		50%							x	
	B3.13		B3.8	LCB3.8.1	ccl/caa/csiee	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	100%	50%	50%	20%			30%								x	
	B5.9		B5.7	LCB5.7.1	ccl/csc/ccec	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	50%	25%					50%		50%							

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. - Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación. - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC. - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos. - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. - Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). - Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. - Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). - Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar). - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. - Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. - Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. - Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. - Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. - Identifica as palabras clave dun texto. - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. - Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. - Interpreta mapas conceptuais sinxelos. - Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. - Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. - Consulta, na biblioteca de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgúns referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. - Coida, conserva e organiza os seus libros. - Diferencia entre información e publicidade. - Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. - Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. - Utiliza as TIC para a procura e tratamento guiado da información. - Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. - Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. - Pon interese e esforzase por escribir correctamente - Reproduce textos ditados.
-----	--

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. - Utiliza para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. - Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. - Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. - Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. - Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. - Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos. - Diferencia familias de palabras. - Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita. - Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. - Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. - Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado. - Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. - Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. - Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. - Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. - Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. - Valora a variedade lingüística de España. - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. - Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. - Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. - Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios. - Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas - Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. - Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados a súa idade: contos, poemas, cancións. - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.
CD	<ul style="list-style-type: none"> - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC. - Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. - Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. - Consulta, na biblioteca de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. - Utiliza as TIC para a procura e tratamento guiado da información. - Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. - Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.

CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC. - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. - Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. - Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). - Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar). - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. - Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. - Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. - Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. - Identifica as palabras clave dun texto. - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. - Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. - Interpreta mapas conceptuais sinxelos. - Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. - Consulta, na biblioteca de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgúns referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. - Diferenza entre información e publicidade. - Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. - Utiliza as TIC para a procura e tratamento guiado da información. - Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. - Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. - Pon interese e esfórzase por escribir correctamente - Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. - Utiliza para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. - Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. - Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. - Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. - Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. - Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. - Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios. - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. - Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados a súa idade: contos, poemas, cancións. - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
-----	--

CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC. - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. - Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. - Coida, conserva e organiza os seus libros. - Diferenza entre información e publicidade. - Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. - Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. - Valora a variedade lingüística de España. - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado. - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. - Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. - Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. - Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas - Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. - Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados a súa idade: contos, poemas, cancións. - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das TIC. - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. - Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). - Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. - Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. - Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. - Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. - Utiliza para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. - Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).
- Simulacións.
- Outras:

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade** coa que se revisará.
Revisarase anualmente.
- **Contidos** que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- **Medidas** que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach.].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.

Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Eduación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA "Agromar" do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Mat. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño)
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

LINGUA GALEGA E LITERATURA

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado:.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	10
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	15
6. METODOLOXÍA.....	20
7. AVALIACIÓN	21
Avaliación inicial	21
Avaliación continua	21
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	22
Indicadores de logro do proceso de ensino	22
Indicadores de logro da práctica docente.....	22
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	23
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	24
Medidas ordinarias e extraordinarias	24
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	26
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	26

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliábeis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliábeis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro:

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalgúns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual

Alumnado con dislalia e dificultades de atención e concentración; Solicítase o programa ARCO

Outras características: 4 nenas e 3 nenos

• Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Cofecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Cofecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1	Contido		Mes	Sesións	
				BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR			
1ª avaliación	1	B1.1	Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	1	Set	2	
		B1.2	Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	2	Out	2	
		B1.3	Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	3 e 4	Out/ Nov	4	
		B1.4	Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.	5	Dec	2	
	2	B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
		B2.1	Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.	1	Set	2	
		B2.2	Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.	2	Out	2	
		B2.3	Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).	4	Nov	2	
		B2.13	Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	5	Dec	2	
		B2.8	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses.	1, 2, 3, 4 e 5	S/O/N /D	4	
		B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
		B3.1	Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	1	Set	2	
		B3.2	Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de	1 e 2	Set/ Out	4	

	3		acordo das características propias destes xéneros.				
		B3.5	Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	5	Dec	2	
		B3.8	Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.	3	Out/ Nov	2	
	B3.9	Valoración da escritura como instrumento de relación social, do obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.					
	4	B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA				
		B4.1	Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	2, 3, 4 e 5	Out/ Nov/ Dec	4	
		B4.2	Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	1, 2, 3, 4 e 5	S/O/N /D	4	
		B4.8	Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía.	1	Set	2	
		B4.9	Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	2, 3 e 4	Out/ Nov	3	
		B4.10	Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	1	Set	1	
		B4.11	Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.				
	5	B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA				
		B5.1	Escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral.	2	Out	2	
		B5.3	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses.	4	Nov	2	
		B5.4	Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.				
		B5.5	Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.				
B5.9		Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.					

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
			B1	BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR			
2ª avaliación	1	B1.5	Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	7	Xan	2	
		B1.6	Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	9	Feb	2	
		B1.7	Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión.	10	Mar	2	
	2	B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
		B2.4	Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.	7	Xan	2	
		B2.5	Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	8	Feb	2	
		B2.6	Introdución ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	9	Feb	2	
		B2.7	Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas.	10	Mar	2	
	B2.8	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego	6, 7, 8, 9 e	X/F/M	3		

		adaptados aos seus intereses.	10		
	B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR			
3	B3.3	Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e mas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.	10	Mar	2
	B3.4	Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións).	6	Xan	2
	B3.8	Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.	10	Mar	2
	B3.9	Valoración da escritura como instrumento de relación social, do obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.			
	B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA			
4	B4.1	Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	6, 7, 8, 9 e 10	Xan/ Feb/ Mar	3
	B4.2	Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	6, 7, 8, 9 e 10	X/F/M	3
	B4.7	Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito.	8	Feb	2
	B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA			
5	B5.3	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses.	6, 7, 8, 9 e 10	X/F/M	3
	B5.5	Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	7	Feb	2
	B5.6	Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.			
	B5.9	Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.	9	Mar	2

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1	Contido		Mes	Sesiões
			BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR			
3ª avaliación	1	B1.8	Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	11	Abril	2
		B1.9	Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	12	Abril	2
		B1.10	Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.			
		B1.11	Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	13	Maio	1
		B1.12	Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	14	Maio	2
		B1.13	Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	15	Xuño	1
	2	B2	BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LER			
		B2.8	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	3
		B2.9	Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	12	Abril	2
		B2.10	Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias.	13	Maio	1
		B2.11	Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.			

	B2.12	Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	15	Xuño	1
3	B3	BLOQUE 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR			
	B3.6	Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	11	Abril	2
	B3.7	Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	11 e 13	Abril/ Maio	4
	B3.8	Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.	11, 13 e 14	Abril/ Maio/ Xuño	3
	B3.9	Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.			
4	B4	BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA			
	B4.1	Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	11 e 12	Abril	2
	B4.2	Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	3
	B4.3	Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.	13	Maio	2
	B4.4	Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.	14	Maio	1
	B4.5	Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	15	Xuño	2
	B4.6	Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos.	14	Maio	1
5	B5	BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA			
	B5.2	Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	14	Xuño	2
	B5.3	Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses.	11, 12, 13, 14 e 15	A/M/X	3
	B5.5	Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	12	Maio	2
	B5.7	Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.			
	B5.8	Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	14	Xuño	2
B5.10	Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.				

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais													
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais													
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV					
1	B1.1	B1.1	LGB1.1.1	ccl/caa	Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	50%	5%						50%		50%	x											
			LGB1.1.2	ccl/csc	Elabora un breve resumo dun texto oral.	100%	10%	50%	20%					30%				x									
	B2.1	B2.1	LGB2.1.1	ccl/cd/csc	Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.	100%	10%	50%	20%					30%			x			x							
			LGB2.1.2	ccl	Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	100%	10%	50%	20%					30%			x										
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	ccl/csiee/caa	Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	50%	5%							50%		50%		x									
			LGB3.1.2	ccl/caa/csiee	Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	100%	10%	50%	20%					30%				x									
			LGB3.1.3	ccl	Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	50%	5%	50%	20%					30%				x									
			LGB3.1.4	ccl/csc/ccec	Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	50%	10%	50%	20%					30%				x									
			LGB3.1.5	ccl/caa/csiee	Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	50%	5%							50%		50%	x	x									
	LGB3.1.6	ccl/caa/csiee	Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	50%	5%								50%		50%						x						
B4.8	B4.6	LGB4.6.1	ccl/caa/cd	Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	100%	10%							50%		50%					x							
B4.10	B4.8	LGB4.8.1	ccl/csc/ccec	Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	50%	5%							50%		50%								x				
B4.11	B4.9	LGB4.9.1	ccl/ccec	Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	50%	5%							50%		50%	x	x										
		LGB4.9.2	ccl/ccec/csc	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	50%	5%							50%		50%	x	x										
2	B1.2		LGB1.2.1	ccl/cd/caa/csc	Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	50%	10%						50%		50%					x							
	B2.2	B2.1	LGB2.1.3	ccl/caa/csiee	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	100%	20%	50%	20%					30%			x										
			LGB2.1.4	ccl/caa/csiee	Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	50%	10%							50%		50%		x					x				
	B3.2	B3.2	LGB3.2.1	ccl/caa/cd	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	50%	10%							50%		50%		x			x						
			LGB3.2.2	ccl/csc/ccec/caa	Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).	100%	10%	50%	20%					30%			x	x	x	x			x				
	B4.1	B4.1	LGB4.1.1	ccl/caa	Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	50%	10%							50%		50%	x	x									
			LGB4.1.3	ccl/caa	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	100%	10%	50%	20%					30%			x	x									
B5.1	B5.1	LGB5.1.1	ccl/caa/ccec	Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	50%	10%							50%		50%	x	x										
B5.3	B5.2	LGB5.2.1	ccl/ccec/cd	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	100%	10%									100%	x											
3	B1.3	B1.3	LGB1.3.1	ccl/caa/csc/csiee	Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	100%	10%		50%					50%			x						x				
			LGB1.3.2	ccl/caa	Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	100%	10%							50%		50%	x	x									
	B3.8 B3.9	B3.7	LGB3.7.1	ccl/cd/caa	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	50%	20%							50%		50%		x	x	x							
			LGB3.7.2	ccl/csc	Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	50%	10%							50%		50%								x			
	B4.2	B4.2	LGB4.2.1	ccl/csc/ccec	Aplica xeralmente as normas de acentuación.	50%	20%	50%	20%					30%				x									
LGB4.2.2			ccl/csc/ccec	Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	100%	10%	50%						50%				x										

B4.9	B4.7	LGB4.7.2	ccl/caa	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	100%	20%	50%	20%			30%						x								
4	B1.3	B1.3	LGB1.3.3	ccl/csiee/caa	Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	50%	10%		50%				50%				x								
			LGB1.3.4	ccl/csiee/caa/ccl	Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	100%	10%					50%		50%					x				x		
	B2.3	B2.1	LGB2.1.5	ccl	Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	50%	5%	50%	20%						30%			x							
			LGB2.1.6	ccl/caa/csiee	Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	100%	10%							50%		50%						x			
			LGB2.1.7	ccl/caa/csiee	Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	50%	10%							50%		50%			x						
	B4.1	B4.1	LGB4.1.5	ccl/caa	Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	100%	10%	50%	20%						30%			x			x				
	B4.2	B4.2	LGB4.2.3	ccl/csc/ccec	Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	50%	10%							50%		50%					x		x		
	B4.9	B4.7	LGB4.7.1	ccl/cca	Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	100%	10%	50%	20%						30%			x			x				
	B5.4	B5.2	LGB5.2.2	ccl/ccec/cd	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	100%	10%		50%							50%		x							
B5.5	B5.3	LGB5.3.1	ccl/ccec	Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	100%	10%	50%	20%						30%			x			x					
B5.9	B5.7	LGB5.7.1	ccl/ccec	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	50%	5%								50%		50%							x		
5	B1.4	B1.4	LGB1.4.1	ccl/csc	Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	100%	10%															x			
			LGB1.4.2	ccl/csc	Respecta as opinións da persoa que fala.	100%	10%																x		
	B2.8	B2.6	LGB2.6.1	ccl/caa	Descodifica sen dificultade as palabras.	50%	15%						50%		50%			x			x				
			LGB2.6.2	ccl	Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	100%	10%			100%									x						
			LGB2.6.3	ccl	Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	100%	10%													x					
			LGB2.6.4	ccl/csc	Fai lecturas dramatizadas de textos.	50%	15%														x		x		
	B2.13	B2.10	LGB2.10.1	ccl	Amosa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	100%	10%																x		
LGB2.10.2			ccl/csc/css/csiee	Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	100%	10%							50%		50%						x				
B3.5	B3.4	LGB3.4.1	ccl/csc/ccec/caa/csiee	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	100%	10%								50%		50%				x	x	x			

LENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais														
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais														
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV						
6	B4.2	B4.2	LGB4.2.1	ccl/csc/ccec	Aplica xeralmente as normas de acentuación.	100%	20%	50%					50%						x									
			LGB4.2.2	ccl/csc/ccec	Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	100%	20%	50%						50%						x								
			LGB4.2.3	ccl/csc/ccec	Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	100%	20%							50%		50%							x					
	B5.3	B5.2	LGB5.2.1	ccl/ccec/cd	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	100%	20%						50%		50%	x												
			LGB5.2.2	ccl/ccec/cd	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	100%	20%		100%							x												
7	B1.5	B1.5	LGB1.5.1	ccl/csc/caa	Respecta as quenadas de palabra nos intercambios orais.	100%	10%							100%								x						
			LGB1.5.2	ccl/csc/ccec	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	100%	10%								100%									x				
			LGB1.5.3	ccl/csc/ccec	Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	50%	10%									100%		x										
			LGB1.5.4	ccl/csc/ccec	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	50%	10%									100%		x										
			LGB1.5.5	ccl/csc/ccec/caa	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	50%	20%									100%		x							x			
	B2.4	B2.2	LGB2.2.1	ccl/caa/csc/csiee/cmct	Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	100%	10%	50%	20%				30%			x							x					
	B4.1	B4.1	LGB4.1.4	ccl/caa	Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	100%	10%	50%	20%				30%			x												
	B5.5	B5.3	LGB5.3.1	ccl/ccec	Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	100%	10%	50%	20%				30%			x												
B5.6	B5.4	LGB5.4.1	ccl/ccec/csc	Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	50%	10%						50%		50%		x												
8	B2.5	B2.3	LGB2.3.1	ccl/caa	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	100%	20%	50%	20%				30%			x												
			LGB2.3.2	ccl/caa	Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	100%	20%	50%	20%				30%			x	x											
			LGB2.3.3	ccl/caa	Realiza o resumo dun texto sinxelo.	100%	20%	50%	20%				30%			x	x											
	B4.7	B4.5	LGB4.5.1	ccl/caa	Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	100%	20%						50%		50%	x	x											
			LGB4.5.2	ccl/caa	Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	100%	20%						50%		50%	x	x											
9	B1.6	B1.6	LGB1.6.1	ccl/caa	Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	50%	20%						50%		50%		x											
			LGB1.6.2	ccl	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	100%	20%		100%								x											
			LGB1.6.3	ccl/ccec	Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	100%	20%		100%									x										
	B2.6	B4.2	LGB2.4.1	ccl/caa/csiee	Deduze, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	100%	10%						50%		50%	x			x									
			LGB2.4.2	ccl/caa/csiee	Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	50%	15%							50%		50%	x											
			LGB5.7.1	ccl/ccec	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	50%	15%						50%		50%								x					
10	B1.7	B1.7	LGB1.7.1	ccl/cd/caa/csiee/csc	Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.								50%		50%		x			x								
	B2.7	B2.5	LGB2.5.1	ccl/cd/caa	Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.								50%		50%						x							
			LGB2.5.2	ccl/caa/cd/csiee	Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.									50%		50%						x						
	B2.8	B2.6	LGB2.6.1	ccl/caa	Descodifica sen dificultade as palabras.								50%		50%	x	x											
			LGB2.6.2	ccl	Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	100%	10%		100%							x								x				
LGB2.6.3			ccl	Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	100%	10%								100%	x													

		LGB2.6.4	ccl/csc	Fai lecturas dramatizadas de textos.		10%							100%	x	x								
B3.3	B3.2	LGB3.2.3	ccl/caa	Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos) seguindo un gui3n establecido.	100%	20%	50%				50%				x								
		LGB3.2.4	ccl/csc/cccec	Escribe textos coherentes empregando alg3ns elementos de cohesi3n.		10%	50%				50%				x								
		LGB3.2.5	ccl/csc/caa	Resume o contido de textos sinxelos propios do 3mbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicaci3n.	100%	20%	50%				50%			x	x								
B3.8	B3.7	LGB3.7.1	ccl/cd/caa	Coida a presentaci3n dos textos seguindo as normas b3sicas de presentaci3n establecidas: marxes, disposici3n no papel, limpeza, calidade caligr3fica, interli3nado... en calquera soporte.	100%	10%					50%		50%		x		x				x		
B3.9		LGB3.7.2	ccl/csc	Valora a lingua escrita como medio de comunicaci3n e como medio de obtenci3n e coñecemento.		10%					50%		50%								x		

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalizaci3n: 3ª avaliaci3n	Est3ndares de aprendizaxe avaliabels	Criterios de cualificaci3n e instrumentos de avaliaci3n	Elementos transversais
--------------------------------	--------------------------------------	---	------------------------

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. est3ndar	Competencias clave	Est3ndares de aprendizaxe	Grao m3nimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais											
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	R3b.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV			
11	B1.8	B1.8	LGB1.8.1	ccl/cccec/csc/caa	Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das s3as producci3ns orais.	50%	20%							100%		x						x			
	B3.6	B3.5	LGB3.5.1	ccl/cd/caa/csiee	Usa, de xeito guiado, programas inform3ticos de procesamento de texto.	50%	10%							100%				x							
	B3.7	B3.6	LGB3.6.1	ccl/cd/csiee	Usa recursos sinxelos gr3ficos e paratextuais (ilustraci3ns, subli3nados, gr3ficos e tipograf3a) para facilitar a compresi3n dos textos e ilustrar o seu contido.	100%	20%					50%		50%		x	x								
	B4.2	B4.2	LGB4.2.1	ccl/csc/cccec	Aplica xeralmente as normas de acentuaci3n.	100%	20%	50%				50%				x									
			LGB4.2.2	ccl/csc/cccec	Coñece e utiliza as normas ortogr3ficas b3sicas, aplic3ndoas nas s3as producci3ns escritas.	100%	20%	50%				50%				x									
LGB4.2.3			ccl/csc/cccec	Valora a importancia do dominio da ortograf3a para asegurar unha correcta comunicaci3n escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretaci3n dos textos escritos.	50%	20%					50%		50%									x			
12	B1.9	B1.9	LGB1.9.1	ccl/caa/csiee	Amosa respecto 3s ideas dos e das demais e contrib3e ao traballo en grupo.	100%	20%							100%									x		
	B1.10	B1.10	LGB1.10.1	ccl/caa/cccec/csiee	Inter3sase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoaci3n adecuada a cada acto comunicativo.	50%	10%							100%		x									
	B4.1	B4.1	LGB4.1.2	ccl/caa	Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x									
			LGB4.1.4	ccl/caa	Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x									
	B5.5	B5.3	LGB5.3.1	ccl/cccec	Identifica o x3nero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poes3a e teatro.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x									
B5.7	B5.5	LGB5.5.1	ccl	Participa activamente en dramatizaci3ns de situaci3ns e de textos literarios adaptados 3 s3a idade.	50%	10%							100%		x							x			
13	B1.11	B1.11	LGB1.11.1	ccl/cccec	Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	100%	10%					50%		50%		x						x			
			LGB1.11.2	ccl/csc/cccec	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	100%	20%					50%		50%		x							x		
	B2.10	B2.7	LGB2.7.1	ccl/caa/csc	Usa a biblioteca de aula con certa autonom3a, para obter datos e informaci3ns, e colabora no seu coidado e mellora.	100%	20%					50%		50%	x						x	x			
			LGB2.7.2	ccl/caa/csc	Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, as3 como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	50%	10%					50%		50%	x			x	x						
			LGB2.7.3	ccl/csc/cccec	Participa en actividades literarias do centro.	50%	10%					50%		50%	x	x						x	x		
	B2.11	B2.8	LGB2.8.1	ccl/caa/csc	Amosa interese pola conservaci3n e organizaci3n dos seus libros.	50%	10%					50%		50%								x			
B4.3	B4.3	LGB4.3.1	ccl	Emprega con correcci3ns os signos de puntuaci3n.	100%	20%	50%	20%			30%				x										
14	B1.12	B1.12	LGB1.12.1	ccl/cccec	Identifica diferenzas fon3ticas e morfol3xicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola s3a orixe xeogr3fica.	50%	10%				50%		50%		x										

		LGB1.12.2	ccl/csc/ccec	Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	100%	10%					50%		50%					x		
B2.9	B2.6	LGB2.6.4	ccl/csc	Fai lecturas dramatizadas de textos	50%	10%							100%		x				x	
B3.8	B3.7	LGB3.7.1	ccl/cd/caa	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	100%	20%	50%				50%				x		x			
B3.9		LGB3.7.2	ccl/csc	Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	50%	10%					50%		50%						x	
B4.4	B4.3	LGB4.3.2	ccl	Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	100%	20%	50%	20%			30%				x					
B4.6	B4.4	LGB4.4.1	ccl/caa	Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	100%	5%	50%	20%			30%				x					
B5.2	B5.1	LGB5.1.2	ccl/ccec	Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	50%	5%					50%		50%						x	
B5.8	B5.6	LGB5.6.1	ccl/csc/ccec	Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	50%	5%					50%		50%						x	
B5.10	B5.7	LGB5.7.1	ccl/ccec	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	50%	5%					50%		50%					x	x	
15	B1.13	B1.13	LGB1.13.1	ccl/ccec	Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.	50%	5%					50%		50%		x			x	
			LGB1.13.2	ccl/ccec/csc	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	50%	10%					50%		50%		x			x	
	B2.8	B2.6	LGB2.6.1	ccl/caa	Descodifica sen dificultade as palabras.	50%	10%					50%		50%	x	x				
			LGB2.6.2	ccl	Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	100%	20%		100%							x				
			LGB2.6.3	ccl	Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	100%	20%							100%		x				
			LGB2.6.4	ccl/csc	Fai lecturas dramatizadas de textos.	50%	5%							100%		x				x
B2.12	B2.9	LGB2.9.1	ccl/caa/csc/ccec	Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	50%	10%					50%		50%	x				x		
B4.5	B4.3	LGB4.3.3	ccl/csc/ccec	Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	100%	20%	50%	20%			30%				x					

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CC-L	<ul style="list-style-type: none"> - Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. - Elabora un breve resumo dun texto oral. - Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. - Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. - Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. - Participa no traballo en grupo, así como nos debates. - Atende as intervencións dos e das demaisen actos de fala orais, sen interromper. - Respecta as opinións da persoa que fala. - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. - Participa na conversa formulando e contestando preguntas. - Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. - Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos. - Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. - Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. - Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. - Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. - Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. - Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. - Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. - Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. - Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. - Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas). - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. - Realiza o resumo dun texto sinxelo. - Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. - Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. - Descodifica sen dificultade as palabras. - Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. - Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade. - Fai lecturas dramatizadas de textos. - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. - Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. - Participa en actividades literarias do centro. - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros. - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. - Amosa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.
------	---

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. - Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. - Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. - Usa o dicionario durante a elaboración de textos. - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... - Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). - Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. - Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. - Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. - Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido. - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento. - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas. - Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. - Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. - Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. - Aplica xeralmente as normas de acentuación. - Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. - Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. - Emprega con correccións os signos de puntuación. - Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. - Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... - Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. - Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. - Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. - Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. - Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. - Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. - Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. - Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.

<p style="text-align: center;">CD</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. - Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. - Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. - Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido. - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. - Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.
<p style="text-align: center;">CAA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. - Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. - Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. - Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. - Participa no traballo en grupo, así como nos debates. - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. - Participa na conversa formulando e contestando preguntas. - Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. - Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. - Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. - Realiza o resumo dun texto sinxelo. - Deducen, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. - Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. - Descodifica sen dificultade as palabras. - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. - Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros. - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información. - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. - Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. - Usa o dicionario durante a elaboración de textos. - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... - Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. - Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.

CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas. - Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. - Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. - Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. - Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... - Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. - Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. - Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. - Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. - Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.
CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Elabora un breve resumo dun texto oral. - Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. - Atende as intervencións dos e das demaisen actos de fala orais, sen interromper. - Respecta as opinións da persoa que fala. - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. - Participa na conversa formulando e contestando preguntas. - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. - Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. - Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. - Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. - Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. - Fai lecturas dramatizadas de textos. - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. - Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. - Participa en actividades literarias do centro. - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros. - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. - Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). - Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento. - Aplica xeralmente as normas de acentuación. - Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. - Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.

CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. - Participa na conversa formulando e contestando preguntas. - Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. - Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. - Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. - Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. - Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. - Participa en actividades literarias do centro. - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. - Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). - Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. - Aplica xeralmente as normas de acentuación. - Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. - Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. - Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. - Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. - Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. - Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. - Participa no traballo en grupo, así como nos debates. - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. - Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. - Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.

CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. - Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. - Usa o dicionario durante a elaboración de textos. - Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. - Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.
--------------	---

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).
- Simulacións.
- Outras:

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáronse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade coa que se revisará.**
Revisarase anualmente.
- **Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.**
- **Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.**

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Assignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach.].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.
Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.	

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Eduación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA “Agromar” do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Mat. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño)
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

MATEMÁTICAS

CURSO: CUARTO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

ÍNDICE

1. GLOSARIO	3
2. CONTEXTO.....	5
• Centro.....	5
• Alumnado.....	5
• Obxectivos	5
3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA	9
5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	12
6. METODOLOXÍA.....	15
• Outras decisións metodolóxicas	15
7. AVALIACIÓN	16
Avaliación inicial	16
Avaliación continua	16
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	17
Indicadores de logro do proceso de ensino	17
Indicadores de logro da práctica docente.....	17
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	18
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	19
Medidas ordinarias e extraordinarias	19
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	21
12. REFERENCIAS NORMATIVAS.....	21

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avalialo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis que ten unha área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliáveis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).

Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

• Centro:

Situación

O centro sitúase na vila de Agolada.

Centros adscritos

Está adscrito ao IES Laxeiro de Lalín.

Ensinanzas que oferta o centro

Oferta Educación Infantil e Primaria.

Características singulares

• Alumnado:

Acolle alumnos procedentes do concello de Agolada.

A lingua maioritaria entre os alumnos é o galego cunha porcentaxe aproximada do 90%. Desde o punto de vista socioeconómico predominan os alumnos de orixe campesiña, aínda que as familias dalgúns residentes en Agolada dedícanse ó sector servizos. Así mesmo existen algunhas pequenas industrias, o que representa o 15% da actividade económica.

Poboación inmigrante

No curso actual no hai alumnos procedentes de poboación inmigrante.

Alumnado con NEAE no curso actual

Alumnado con dislalia e dificultades de atención e concentración; Solicítase o programa ARCO

Outras características: 4 nenas e 3 nenos

• Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidades nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i	Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación, desenvolvendo o espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
l	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
m	Cofecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
n	Desenvolver as súas capacidades afectivas en tódolos ámbitos da súa personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
ñ	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Cofecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización				
	UD / Tema / Prox.	Bloque B2		Mes	Sesións			
			Contido					
		BLOQUE 2: NÚMEROS						
1ª avaliación	2	B2.1	Números naturais, decimais e fraccións.	1, 2 e 3	Set/ Out	12		
		B2.2	A numeración romana.					
		B2.3	Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.					
		B2.4	Nome e grafía dos números de máis de seis cifras.					
		B2.5	Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, etc.					
		B2.6	O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras					
		B2.10	Descomposición e redondeo de números naturais e decimais.					
		B2.21	Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras.					
		B2.22	Construción de series ascendentes e descendentes.					
		B2.11	Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división.	4 e 5	Nov	12		
		B2.12	Identificación e uso dos termos propios da división.					
		B2.13	Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.					
		B2.8	Fraccións. Representación gráfica.	6	Dec	8		
		B2.14	Concepto de fracción como relación entre as partes e o todo.					
	B2.15	Operacións con fraccións.						
1	B1	BLOQUE 1: PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	1, 2, e 3	Set/ Out	3			
	B1.1	Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.						
	B1.2	Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.						
	B1.3	Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.				4	Nov	2
	B1.4	Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.				5	Nov	1
	B1.5	Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.				6	Dec	2
	B1.6	Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.						

UD / Tema / Prox.	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	Bloque B2	Contido		Mes	Sesións
	BLOQUE 2: NÚMEROS				
2	B2.7	O número decimal: décimas e centésimas.	7 e 8	Xan/ Feb	12
	B2.16	Operacións con números decimais.			
	B2.9	Os números decimais: valor de posición.			
	B2.10	Descomposición e redondeo de números naturais e decimais.			
	B2.17	Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.			
	B2.18	Estimación de resultados.			
	B2.19	Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.			
	B2.20	Automatización de algoritmos.			
	B2.22	Construción de series ascendentes e descendentes.			
	B2.23	Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras.			
	B2.24	Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.			
	B2.25	Utilización da calculadora.			
	B2.26	Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.			
B2.27	Resolución de problemas da vida cotiá				
3	B3	BLOQUE 3: MEDIDA	10 e 11	Feb	12
	B3.1	Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.			
	B3.2	Realización de medicións.			
	B3.3	Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.			
	B3.4	Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.			
	B3.5	Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada.			
	B3.6	Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa.			
	B3.7	Unidades de medida do tempo e as súas relacións.			
	B3.8	Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.			
	B3.9	Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.			
	B3.10	Cálculos con medidas temporais.			
	B3.11	O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.			
	B3.12	Múltiplos e submúltiplos do euro.			
B3.13	Equivalencias entre moedas e billetes.				
1	B1	BLOQUE 1: PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	7 e 8	Xan/ Feb	2
	B1.1	Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.			
	B1.2	Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.			
	B1.3	Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.			
	B1.4	Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.			
	B1.5	Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.			
	B1.6	Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.			

UD / Tema / Prox.	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización	
	Bloque B4	Contido		Mes	Sesi3ns
		BLOQUE 4: XEOMETRÍA			
4	B4.1	Formas planas e espaciais: figuras planas; elementos, relación e clasificación.	12 e 13	Abril	14
	B4.2	Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.			
	B4.3	Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos.			
	B4.4	A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro.			
	B4.5	Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados.			
	B4.6	Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación.			
	B4.7	Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros.			
	B4.8	Corpos redondos: cono, cilindro e esfera.	14	Maio	12
	B4.9	Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades.			
	B4.10	Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.			
	B4.11	Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.			
5	B5	BLOQUE 5: ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE	15	Xuño	8
	B5.1	Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.			
	B5.2	Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.			
1	B1	BLOQUE 1: PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	12 e 13	Abril	2
	B1.1	Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.			
	B1.2	Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.			
	B1.3	Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	14	Maio	2
	B1.4	Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.			
	B1.5	Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	15	Xuño	2
	B1.6	Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.			

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Temporalización: 1ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais										
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
1	B2.1 B2.2 B2.3 B2.4 B2.5	B2.1	MTB2.1.1	cmcct/ccec/ccl	Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	50%	25%						50%	50%	x	x								
				cmcct/caa/ccl	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x					x	x	
	B2.10	B2.2	MTB2.2.1	cmcct/caa	Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x							
	B1.1	B1.2	MTB1.2.4	cmcct/ccl/caa	Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	50%	25%						50%	50%	x	x							x	
2	B2.11	B2.3	MTB2.3.1	cmcct/caa	Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	100%	50%	50%	20%				30%				x							
	B2.22	B2.4	MTB2.4.2	cmcct	Construción de series ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10 e 100 a partir de calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	50%	25%					50%	50%				x							
			MTB2.4.3	cmcct/caa	Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	50%	25%						50%	50%	x	x					x			
3	B2.11	B2.3	MTB2.3.1	cmcct/caa	Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	50%	10%						50%	50%	x	x								
		B1.1	MTB1.1.1	cmcct/ccl	Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	100%	25%	50%	20%				30%				x							
	B1.1	B1.2	MTB1.2.1	cmcct/caa/csiee	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	50%	30%						50%	50%				x					x	
			MTB1.2.2	cmcct/caa/csiee	Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	100%	25%	50%	20%				30%					x					x	
MTB1.2.3			cmcct/caa/csiee	Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	50%	10%						50%	50%				x					x		
4	B2.11 B2.12 B2.13 B2.17	B2.3	MTB2.3.1	cmcct/caa	Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x							
	B1.2	B1.3	MTB1.3.1	cmcct/caa/csiee	Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	50%	25%						50%	50%	x	x							x	
			MTB1.3.2	cmcct/caa/csiee	Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	50%	25%						50%	50%	x	x							x	
	B1.3	B1.4	MTB1.4.1	cmcct/caa	Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático	100%	25%	50%	20%				30%			x	x							x
5	B2.11 B2.12 B2.13 B2.17	B2.3	MTB2.3.1	cmcct/caa	Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	100%	50%	50%	20%				30%			x	x							
	B1.4	B1.5	MTB1.5.1	cmcct/csc/csiee	Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	50%	50%						50%	50%									x	x
6	B2.8	B2.1	MTB2.1.2	cmcct/caa/ccl	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	50%	25%						50%	50%	x	x								
	B2.14 B2.15	B2.3	MTB2.3.2	cmcct/caa	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	100%	50%	50%	20%				30%			x	x							
	B1.5 B1.6	B1.6	MTB1.6.1	cmcct/cd/caa	Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	50%	25%						50%	50%							x			

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais											
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais											
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV			
7	B2.7 B2.9	B1.2	MTB2.1.2	cmct/caa/ccl	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	100%	50%	50%								x	x								
	B2.10	B2.2	MTB2.2.1	CMCCT/CAA	Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	50%	50%					50%		50%	x	x									
8	B2.16	B2.3	MTB2.3.3	cmct/caa	Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	100%	25%	50%								x	x								
	B2.18 B2.19 B2.10	B2.4	MTB2.4.1	cmct/caa	Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	50%	20%					50%		50%						x	x				
			MTB2.4.5	cmct/caa/cd	Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	50%	10%					50%		50%	x	x					x				
	B2.26 B2.27	B2.5	MTB2.5.1	cmct/caa	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións.	100%	25%	50%							x	x					x				
	MTB2.5.2		cmct/caa/csiee	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	50%	20%					50%		50%	x	x						x				
9	B3.7 B3.8 B3.9 B3.10	B3.3	MTB3.3.1	cmct/caa	Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	100%	25%	50%								x	x						x		
	B3.11 B3.12 B3.13	B3.4	MTB3.4.1	cmct/caa/csc	Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	100%	25%	50%								x	x						x		
	B1.3	B1.4	MTB1.4.1	cmct/caa	Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	50%	25%					50%		50%									x	x	
	B1.4	B1.5	MTB1.5.1	cmct/csc/csiee	Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	50%	25%					50%		50%									x	x	
10	B3.1 B3.2 B3.3	B3.1	MTB3.1.1	cmct/ccl/caa	Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	50%	20%					50%		50%	x	x	x					x			
			MTB3.1.2	cmct/caa	Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	50%	20%					50%		50%	x	x							x		
	B3.4 B3.5 B3.6	B3.2	MTB3.2.1	cmct	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	100%	25%	50%							x	x							x		
			MTB3.2.2	cmct	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	50%	10%					50%		50%	x	x								x	
			MTB3.2.3	cmct	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	100%	25%	50%							x	x							x		

Relacionar aspectos curriculares para cada unidade / proxecto / tema

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliáveis		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais									
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais									
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb.	Obs. aula	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV	
11	B3.1 B3.2 B3.3	B3.1	MTB3.1.1	cmcct/ccl/caa	Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	50%	20%					50%		50%	x	x	x		x				
			MTB3.1.2	cmcct/caa	Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	50%	20%					50%		50%	x	x				x			
	B3.4 B3.5 B3.6	B3.2	MTB3.2.1	cmcct	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x			x			
			MTB3.2.2	cmcct	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	50%	10%					50%		50%	x	x				x			
			MTB3.2.3	cmcct	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	100%	25%	50%	20%				30%			x	x			x			
	12	B4.1	B4.1	MTB4.1.2	cmcct/cd	Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	100%	50%	50%	20%			30%					x					
B1.2		B1.3	MTB1.3.1	cmcct/caa/csiee	Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	50%	50%					50%		50%					x				
13	B4.1 B4.2	B4.1	MTB4.1.1	cmcct/caa	Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x	x						
			B4.3 B4.4	B4.2	MTB4.2.1	cmcct/caa	Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x					
	B4.5 B4.6	B4.3	MTB4.3.1	cmcct/caa	Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x							
			B4.10	B4.4	MTB4.4.1	cmcct/caa/csc	Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	50%	20%				50%		50%			x					
	B4.11	B4.5	MTB4.5.1	cmcct/caa/csiee	Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	50%	20%					50%		50%	x	x	x			x			
			MTB4.5.2	cmcct/caa	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	50%	10%					50%		50%	x	x	x			x			
14	B4.3 B4.4	B4.2	MTB4.2.2	cmcct/caa	Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x	x						
	B4.5 B4.6 B4.7 B4.9		B4.3	MTB4.3.2	cmcct/caa	Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	100%	10%	50%	20%			30%			x	x	x					
				MTB4.3.3	cmcct/caa	Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	100%	20%	50%	20%			30%			x	x	x					
	B1.3	B1.4	MTB1.4.1	cmcct/caa	Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	50%	25%					50%		50%					x	x			
	B1.4	B1.5	MTB1.5.1	cmcct/csc/csiee	Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	50%	25%					50%		50%					x	x			
15	B5.1	B5.1	MTB5.1.1	cmcct/caa	Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	100%	25%	50%	20%			30%			x	x							
	B5.2	B5.2	MTB5.2.1	cmct/caa	Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	100%	25%	50%	20%			30%			x	x				x			
	B1.5 B1.6	B1.6	MTB1.6.1	cmcct/cd/caa	Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	50%	50%					50%		50%	x	x	x						

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

CCL	<ul style="list-style-type: none"> - Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade. - Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. - Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> - Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade. - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. - Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. - Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. - Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). - Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. - Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. - Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. - Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10 e 100 a partir de calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50. - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. - Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. - Emprega a calculadora aplicando as regras do seu funcionamento para investigar e resolver problemas. - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións. - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. - Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.

<p style="text-align: center;">CMCCT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións. - Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas. - Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. - Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. - Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro. - Identifica e nomea polígonos atendendo ó número de lados. - Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. - Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. - Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo. - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión. - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. - Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.
<p style="text-align: center;">CD</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. - Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas. - Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.
<p style="text-align: center;">CAA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. - Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. - Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. - Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). - Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. - Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. - Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. - Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. - Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas. - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións. - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. - Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. - Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. - Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). - Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. - Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

CAA	<ul style="list-style-type: none"> - Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. - Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. - Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. - Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. - Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas. - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións. - Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. - Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións. - Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas. - Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. - Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro. - Identifica e nomea polígonos atendendo ó número de lados. - Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. - Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. - Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo. - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión. - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. - Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.
CSC	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. - Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas. - Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.
CCEC	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.
CSIEE	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. - Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. - Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. - Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.

6. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos).
- Simulacións.
- Outras:

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓNS E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

• Avaliación inicial.- Procedemento

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

• Avaliación continua.- Procedemento

A avaliación sempre terá un carácter continuo, e teranse en conta os logros do alumnado, así como a súa evolución.

Os traballos presentados deberán respectar unhas normas de presentación establecidas, dependendo, en cada caso do que se esixa en cada un deles

È importante que o alumnado traia o día de clase aquel material que se lle pida para unha actividade concreta.

Realizarase a avaliación empregando diferentes instrumentos de avaliación que se concretan na programación de cada área.

Periodicidade coa que se farán probas escritas

Haberá unha proba escrita por cada grupo de estándares que se relacionen entre si e que coincidirán con cada unidade temática do libro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

1. Busca de información
2. Presentación
3. Exposición Oral
4. Caderno de clase
5. Traballos de aula
6. Lectura da biblioteca de aula
7. Axilidade mental para o cálculo
8. Respecto polas normas, polo material e polos compañeiros.

A nota final será a nota da media das tres avaliacións.

• Criterios de cualificación

Instrumentos de avaliación	Valores
Probas escritas (en cada exame especificase o valor de cada ítem)	40%
Probas orais (temos unha rúbrica onde se aclaran os puntos a ter en conta)	20%
Escalas de valoración para:	Total= 20%:
- Estudo e traballo diario,	5%
- Caderno	5%
- Tarefas extraescolares	5%
- Participación na clase	5%
Actitude e esforzo	10%
Proxectos	10%

• Recuperación de notas

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

- Recuperación de avaliación

Cada avaliación e dado que a avaliación e continua e no nivel de 3º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte. **A nota da 3ª avaliación será a nota final**

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáronse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécese ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- **Periodicidade** coa que se revisará.
- Revisarase anualmente.
- **Contidos** que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- **Medidas** que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach.].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none">• Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.<ul style="list-style-type: none">a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.b) Espazos diferenciados.c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.• Desdoblamento de grupos.• Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.	<ul style="list-style-type: none">• Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.• Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.• Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.
Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.	

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.
<p>Observacións: No curso actual non hai alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.</p>	

K.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A Orde do 19 de maio de 2021 (DOG do 4 de xuño) que establece o calendario escolar e fixa as conmemoracións de obrigada celebración nos centros e que se relacionan a continuación:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día internacional da Educación
- 30 de xaneiro de 2022: Día escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do libro.
- 2 de maio de 2022: Día internacional contra o Acoso Escolar
- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Así mesmo as actividades complementarias que realizarán os alumnos e alumnas aparecen recollidas na Programación Xeral Anual do centro e son entre outras:

- Saídas didácticas relacionadas co proxecto didáctico integrado que se desenvolve dentro do Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares (PLAMBE).
- Actividades de animación á lectura organizadas pola encargada da biblioteca.
- Outras saídas programadas polo EDLG.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

O alumnado participa en diversas actividades extraescolares organizadas polo Concello de Agolada e/ou a ANPA "Agromar" do centro: Todas as actividades detállanse na PXA.

L.- DATOS DO EQUIPO DE NIVEL

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso	10:00 - 10:50 LCL - Δ EP Δ2 Curso
10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 Mat - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	10:50 - 11:40 LGeL - Δ EP Δ2 Curso
11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -	11:40 - 12:10 Recreos - Δ -
12:10 - 13:20 ReCa - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 LGeL - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso	12:10 - 13:20 Mat - Δ EP Δ2 Curso
13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 MUS - Δ Música	13:20 - 14:10 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	13:20 - 14:10 EF - Δ Ximnasio	13:20 - 14:10 Afond./Mat. - Δ EP Δ2 Curso
14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Soc. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Cienc.Nat. - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 Ingl - Δ EP Δ2 Curso	14:55 - 15:45 PLAS - Δ EP Δ2 Curso

PROFESORADO QUE IMPARTE CLASE NO GRUPO

Profesorado	Materia
Fernández López, Inmaculada	Lingua Estranxeira - Inglés
Fernández Montero, Natalia	Ciencias Sociais
Fernández Montero, Natalia	Educación musical
Fernández Montero, Natalia	Educación plástica
Gómez Cufarros, Eva	Ciencias da Natureza
Gómez Cufarros, Eva	Lingua galega e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Lingua castelá e literatura
Gómez Cufarros, Eva	Educación física
González García, María del Carmen	Lingua Estranxeira - Inglés
Iglesias Souto, María Jesús	Relixión Católica
Vázquez Rojo, Luis	Afondamentos/Reforzos
Vázquez Rojo, Luis	Matemáticas

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, polo que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29 de xaneiro).
- Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 4 de xuño).
- Orde do 8 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 10 de xuño).